

Odbor za ustavna pitanja

2015/2254(INL)

16.6.2016

MIŠLJENJE

Odbora za ustavna pitanja

upućeno Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

o uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava
(2015/2254(INL))

Izvjestitelj za mišljenje: György Schöpflin

(Inicijativa – članak 46. Poslovnika)

PA_INL

PE578.528v02-00

2/6

AD\1095655HR.doc

HR

PRIJEDLOZI

Odbor za ustavna pitanja poziva Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, da kao nadležni odbor:

- u Prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:
- 1. ističe zajedničke vrijednosti utvrđene u članku 2. UEU-a na kojima se temelji Europska unija;
- 2. ističe da se Unija temelji na zajedničkim načelima i vrijednostima, a to su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, jednakost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina; mišljenja je da institucije i tijela Unije te države članice trebaju zagovarati i pružati primjer djelotvornim ispunjavanjem svojih obveza te postizati sporazume i raditi na zajedničkom poimanju značenja vladavine prava kao univerzalne vrijednosti u 28 država članica i institucijama Unije, koje će sve strane ravnomjerno primjenjivati;
- 3. smatra da je poštovanje vladavine prava preduvjet za zaštitu temeljnih prava i da je od posebne važnosti unutar Unije jer je također preduvjet za poštovanje svih prava i obveza koji proizlaze iz Ugovora i međunarodnog prava;
- 4. smatra da su zaključci i mišljenja Agencije Europske unije za temeljna prava te sudska praksa Suda Europske unije dobra osnova za tumačenje članka 2. UEU-a i područja primjene prava uvrštenih u Povelju o temeljnim pravima;
- 5. podsjeća da je u skladu s člankom 6. stavkom 2. UEU-a Europska unija dužna pristupiti Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te stoga poziva da se to i učini;
- 6. napominje da su nedavni događaji u nekim državama članicama pokazali da se nepoštovanje vladavine prava i temeljnih vrijednosti ne sprečava na zadovoljavajući način, s obzirom na političke probleme koji zbog toga nastaju među državama članicama i činjenicu da nema učinkovite i brze reakcije institucija Unije;
- 7. smatra da je postupak u skladu s člankom 7. UEU-a posljednji instrument kojemu se pribjegava i da se vjerojatno neće primjenjivati u potpunosti zbog poteškoća pri donošenju odluka koje nastaju zbog uvjeta da se u Europskom vijeću odluke donose jednoglasno; napominje da u Uniji ne postoji pravno obvezujući mehanizam za redovito praćenje usklađenosti država članica i institucija Unije s njezinim vrijednostima i temeljnim pravima;
- 8. ističe važnost okvira vladavine prava koji je Komisija uspostavila 2014.¹ te godišnji dijalog o vladavini prava u Vijeću za opće poslove je pokrenut u prosincu 2014.; očekuje stvaranje zajedničke osnove za te različite mehanizme vladavine prava kako bi

¹ Komunikacija Komisije od 11. ožujka 2014. naslovljena „Novi okvir EU-a za jačanje vladavine prava“ (COM(2014)0158).

se osiguralo da se njima učinkovito jamči poštovanje temeljnih prava i demokratskih vrijednosti u cijeloj Uniji; poziva Komisiju i Vijeće da o tim pitanjima redovito izvješćuju Parlament; no potiče sve institucije Unije da rade na uspostavi šireg i integriranog mehanizma za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava koji će važiti za sve države članice i institucije Unije; stoga preporučuje sklapanje pakta za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava među građanima, vladama i institucijama Unije kojim će se svima dati odgovornost;

9. smatra da je važno promicati stalni dijalog i raditi na postizanju suglasnosti između Unije i njezinih država članica u cilju promicanja i zaštite demokracije, vladavine prava i temeljnih prava radi zaštite zajedničkih vrijednosti utvrđenih u Ugovorima i Povelji o temeljnim pravima na potpuno transparentan i objektivan način; uvjeren je da ne smije postojati nikakav kompromis u pogledu temeljnih prava i vrijednosti utvrđenih u Ugovorima i Povelji o temeljnim pravima;
10. ističe ključnu ulogu koju bi Europski parlament i nacionalni parlamenti trebali imati u mjerenu napretka u području zajedničkih vrijednosti Unije te u praćenju njihova poštovanja u skladu s člankom 2. UEU-a; prima na znanje ključnu ulogu Europskog parlamenta u vođenju potrebne stalne rasprave u okviru općeg konsenzusa Unije o demokraciji, vladavini prava i temeljnim pravima, uzimajući u obzir promjene u našem društvu; smatra da primjena tih vrijednosti i načela mora počivati i na učinkovitom praćenju poštovanja temeljnih prava zajamčenih u Povelji;
11. priznaje ključnu ulogu organizacija civilnog društva u promicanju demokratskih vrijednosti, vladavine prava i temeljnih prava;
 - da sljedeće preporuke uvrsti u prilog Prijedlogu rezolucije:
12. preporučuje uspostavu sveobuhvatnog mehanizma Unije za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava koji bi obuhvaćao sve relevantne dionike; smatra da to može podrazumijevati moguću izmjenu Ugovora tijekom dugotrajanog, ali nužnog postupka u svjetlu zajedničkih nastojanja da se obrane demokratska načela Unije, no da se dotad može uspostaviti mehanizam u okviru postojećih Ugovora, primjerice međuinstitucijskim sporazumom, pod uvjetom da se tim mehanizmom ne ugrožava postupak u skladu s člankom 7. UEU-a niti da mu on predstavlja konkurenčiju već da ga se tim mehanizmom dopunjuje i da mu se utire put; traži da se prema svim državama članicama postupa jednako i da se ni jedna odluka ne donosi isključivo zbog političkih razloga;
13. ističe da Unija mora zajamčiti da institucije i sve države članice poštuju vladavinu prava i temeljna prava ako u svojim međunarodnim sporazumima odredi zaštitu i promicanje ljudskih prava kao uvjet;
14. poziva na koordiniranje inicijativa raznih institucija Unije te smatra da bi trebalo redovito organizirati neformalne trijaloge kako bi se osigurao dosljedan pristup Unije i uspostavila potpuno sporazumna radna definicija ljudskih prava, vladavine prava i demokracije;
15. preporučuje sklapanje pakta radi uspostave godišnjeg „ciklusa politike u području temeljnih prava” kao dijela višegodišnjeg strukturiranog dijaloga među svim dionicima;

u tom kontekstu predlaže da Europski parlament i nacionalni parlamenti jednom godišnje održavaju raspravu o poštovanju demokracije i vladavine prava te o stanju temeljnih prava u Uniji; smatra da tu raspravu treba organizirati tako da se odrede mjerila i ciljevi koje treba ostvariti te da se daju načini ocjenjivanja promjena iz godine u godinu u okviru postojećeg konsenzusa Unije o demokraciji, vladavini prava i temeljnim pravima;

16. preporučuje organiziranje godišnje parlamentarne rasprave o demokraciji, vladavini prava i temeljnim pravima na razini cijele Unije kao dijela višegodišnjeg strukturiranog dijaloga između Europskog parlamenta, nacionalnih parlamenata, Komisije i Vijeća, u kojoj također sudjeluje civilno društvo, Agencija Europske unije za temeljna prava i Vijeće Europe;
17. preporučuje da se ta parlamentarna rasprava na razini cijele Unije organizira tako da može obuhvaćati određivanje ciljeva koje treba ostvariti te omogućavanje sredstava za mjerjenje promjena iz godine u godinu uz mogućnost izvještavanja o ostvarivanju ciljeva ili provedbi preporuka; također preporučuje ubrzavanje relevantnih postupaka kako bi se stvorili takvi alati kojima će se omogućiti trenutačno i učinkovito praćenje godišnjih promjena, ali i zajamčiti da sve relevantne strane poštuju obveze;
18. smatra da je za navedenu parlamentarnu raspravu od ključne važnosti da postoji mogućnost podnošenja godišnje rezolucije na plenarnoj sjednici;
19. poziva Komisiju i Vijeće da što brže riješe probleme koje je Sud Europske unije naveo u svojem mišljenju 2/13 kako bi se ispunila obveza utvrđena u članku 6. UEU-a u pogledu pristupanja Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	15.6.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Mercedes Bresso, Pascal Durand, Danuta Maria Hübner, Ramón Jáuregui Atondo, Morten Messerschmidt, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, György Schöpflin, Barbara Spinelli, Claudia Tapardel, Josep-Maria Terricabras, Kazimierz Michał Ujazdowski, Rainer Wieland
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Gerolf Annemans, Enrique Guerrero Salom, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jérôme Lavrilleux, Cristian Dan Preda, Daciana Octavia Sârbu
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Pilar Ayuso